БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 28 (8554)
ФЕВРАЛИИН 2
ВОСКРЕСЕНИ
1958 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Российска Советскэ Федеративна Социалистическэ Республикын 1958 оной Гүрэнэй бюджет тухай Хуули (1-дэхи нюур).

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ: **Б. Сотнич.**—Оролдосотойгоэр ажалладаг агитаторнууд (2-дохи нюур).

А. Атутов.—Политехническэ һуралсалай хэрэгтэ олонийтын анхарал хандуулая (2-дохи нюур).

Украинын хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй абаһан уялга (2-дохи нюур).

БМАССР-эй Гүрэнэй түсэблэлгын комиссиин Түрүүлэгшэ нүхэр **Л. Я. Егоровас** Бурят-Монголэй АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха тухай БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ (2-дохи нюур).

Нүхэд хонишод! Хонидые ороондо оруулха түсэбөө дүүргэхын, хурьгадаа һайнаар түлжүүлхын түлөө оролдогты (3-дахи нюур).

К. Миронов, Д. Дашиев, Ц. Дандаров.— Хоринхид уялгаяа хангалтагүйгөөр дүүргэнэ (3-дахи нюур).

Мархайн аша Тархай (3-дахи нюур).

Манай республикын һонин (4-дэхи нюур).

Хилын саанаһаа (4-дэхи нюур).

ссийска Советскэ Федеративна Социалистическэ Республикын 1958 оной Гүрэнэй бюджет тухай

ХУУЛИ

Российска Советскэ Федеративна Социалистическэ Республикын овно Совет **нигэжэ тогтооно:**

Статья 1. Орошо, гаргашын талаар 190.523.654 мянган түхэриг байжэ РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй зохёоһон РСФСР-эй 1958 Гүрэнэй бюджедые РСФСР-эй Верховно Соведэй Бюджетнэ комисдурадхалнуудаар абтаһан хубилалтануудтайгаар баталха.

Статья 2. Гүрэнэй, кооперативна предприятинуудһаа болон органинуудһаа хамта дээрээ 165.520.941 мянган түхэриг орошо РСФСР-эй оной Гүрэнэй бюджедтэ орохо гэжэ тогтоохо.

Статья 3. Арадай ажахые — хүндэ промышленность, барилгын инэн, хүнгэн, эдеэ хоолой промышленность, хүдөө ажахы, транспорт, ын-коммунальна ажахы болон арадай ажахын бусад һалбаринуухүгжөөхэ хэрэгтэ РСФСР-эй 1958 оной Гүрэнэй бюджедһээ хамта ээ 102.897.005 мянган түхэриг гаргашалха гэжэ тогтоохо. Гадна приятинуудай, ажахын организацинуудай өөһэдынь мүнгэ зөөриһөө 5.102 мянган түхэриг гаргашалха. Тиихэдээ энэ хэрэгтэ хамта дээ-90.422.107 мянган түхэриг һомологдохо болоно.

Статья 4. Социально-культурна хэмжээ-ябуулгануудта — бүгэдэын һуралсалай һургуулинуудта, техникумүүдтэ, дээдэ һургуулита, научно-шэнжэлэлгын эмхи зургаануудта, фабрично-заводской лсалай һургуулинуудта, библиотекэ, клуб, театрнуудта, хэблэлдэ н гэгээрэлэй, соёл культурын бусад хэмжээ-ябуулга бэелүүлхэ хэ-; больница, хүүгэдэй ясли, санатори болон элүүрые хамгаалха, и бэе махабадые һорин хатуужуулха бусад эмхи зургаануудта; и, тэдхэмжэнүүдтэ РСФСР-эй 1958 оной Гүрэнэй бюджедһээ хамта ээ 77.061.802 мянган түхэриг һомолхо гэжэ тогтоохо.

Статья 5. Гүрэнэй хүтэлбэриин органуудые байлгаха хэрэгтэ СР-эй 1958 оной Гүрэнэй бюджэдһээ 5.495.979 мянган түхэриг һоо гэжэ тогтоохо.

Статья 6. РСФСР-эй 1958 оной республиканска бюджет орошо, шын талаар 162.996.295 мянган түхэриг байха гэжэ баталха.

Статья 7. РСФСР-эй автономно республикануудай, хизаарнуудай, стьнуудай, республиканска мэдэлтэй городуудай бюджедынь 1958 хамта дээрээ 60.397.362 мянган түхэриг байха гэжэ тогтоохо, тэрэ о тэдэнэр тус бүридөө иимэ бюджедтэй байха:

(мянган түхэригөөр)

Башкирска Автономно Советскэ Социалистическэ ублика	1.240.911
Тэрэ тоодо Уфа город	194.858
Бурят-Монголой Автономно Советскэ Социалистическэ ублика	380.418.
Дагестанска Автономно Советскэ Социалистическэ ублика	593.207
Кабардино-Балкарска Автономно Советскэ алистическэ Республика	248.740
Карельскэ Автономно Советскэ Социалистическэ ублика	477.054
Тэрэ тоодо Петрозаводск город	87.054
Коми Автономно Советскэ Социалистическэ Республика	424.468
Марийска Автономно Советскэ Социалистическэ ублика	346.766
Мордовско Автономно Советскэ Социалистическэ ублика	417.518
Хойто-Осетинскэ Автономно Советскэ Социалистическэ ублика	270.194
Татарска Автономно Советскэ Социалистическэ ублика	1.193.211
Тэрэ тоодо Казань город	272.929
Удмуртска Автономно Советскэ Социалистическэ ублика	622.273
Чечено-Ингушска Автономно Советскэ Социалистическэ ублика	393.998
Чувашска Автономно Советскэ Социалистическэ ублика	440.466
Якутска Автономно Советскэ Социалистическэ ублика	732.165
Алтайн хизаар	1.047.667
Краснодарай хизаар	1.266.771
Сочи гор.	87.128
Красноярск гор.	278.953.
Красноярска хизаар	1.082.255
Приморско хизаар	667.362
тэрэ тоодо Владивосток гор.	133.130
Ставропольско хизаар	908.372
Хабаровска хизаар	738.755
Амурска область	380.035
Архангельска область	675.908
Астраханска область	376.861
Белгородско область	412.083
Брянска область	572.297
Владимирска область	626.817
Вологодско область	650.241
Воронежско область	856.918
Горький гор.	433.332
Горьковско область	984.466
Ивановска область	659.056
Иркутска область	867.254
Калининградска область	397.980
Калининска область	846.158
Калужска область	448.050
Камчатска область	289.106
Кемеровскэ область	1.043.524
Кировскэ область	859.691
Костромской область	460.396
Куйбышев гор.	360.828
Куйбышевска область	633.098
Курганска область	413.987
Курска область	521.151
Ленинград гор.	3.146.133
Ленинградска область	677.871
Липецкэ область	437.889
Магаданска область	455.267
Москва гор.	6.800.656
Московско область	2.352.455
Мурманска область	498.879
Новгородско область	412.862
Новосибирск гор.	456.398
Новосибирскэ область	570.555
Омск гор.	229.646
Омско область	495.270
Оренбургска область	759.605
Орловско область	409.820
Пензенскэ область	586.682
Пермь гор.	275.273
Пермскэ область	1.013.954
Псковско область	541.479
Ростов-на-Дону гор. хамта дээрээ	330.839
Республиканска бюджедтэ орохо мүнгэн	26.877
Ростовско область	1.013.108
Рязанска область	642.495
Саратов гор.	264.689
Саратовска область	760.457
Сахалинска область	725.441
Свердловск гор.	525.739
Свердловско область	1.371.260
Смоленскэ область	548.883
Сталинград гор.	294.488
Сталинградска область	629.361
Тамбовско область	602.848
Томско область	391.150
Тувинска автономно область	221.966
Тульска область	800.943
Тюменскэ область	637.072
Ульяновска область	497.993
Челябинск гор.	303.619
Челябинска область	940.495
Читын область	485.390
Ярославска область	660.543

Статья 8. Колхозуудай олзо доходһоо абтаха налогһоо, хүн зоной олзо доходһоо абтаха налогһоо, гэр бүлэгүй, ганса бэе, бүлэ багатай СССР-эй эрхэтэдһээ абтаха налогһоо; 1957 ондо гаргагдаһан гүрэнэй урьһаламжын тараалгаһаа орохо мүнгэнһөө, машинно-тракторна станцинуудай олзо доходһоо, ой модоной олзо доходһоо, эрьесын налогһоо РСФСР-эй автономно республикануудай, хизаарнуудай, областьнуудай, республиканска мэдэлтэй городуудай бюджедүүдтэ 1958 ондо иимэ хэмжээгээр мүнгэн орохо гэжэ тогтоохо:

РСФСР-эй автономно республикануудай, хизаарнуудай, областьнуудай, республиканска мэдэлтэй городуудай нэрэ	ОРОХО МҮНГЭН ПРОЦЕНТЭЭР						
	Колхозуудай олзо доходһоо абтаха налогһоо	Хүн зоной олзо доходһоо абтаха налогһоо	Гэр бүлэгүй, ганса бэе, бага бүлэтэй СССР-эй эрхэтэдһээ абтаха налогһоо	1957 ондо гаргадһан гүрэнэй урьһаламжа тараалгаһаа орохо мүнгэнһөө	Машинно-тракторна станцинуудай олзо доходһоо	Ой модоной олзо доходһоо	Эрьесын налогһоо
Башкирска Автономно Советскэ Социалистическэ Республика	100	50	66	100	35	100	7,3
тэрэ тоодо Уфа гор.	—	10	5	10	—	100	4,0
Бурят-Монголой Автономно Советскэ Социалистическэ Республика	100	50	50	100	70	100	15,1
Дагестанска Автономно Советскэ Социалистическэ Республика	100	100	100	100	100	100	31,6
Кабардино-Балкарска Автономно Советскэ Социалистическэ Республика	100	50	60	100	50	100	18,3
Карельскэ Автономно Советскэ Социалистическэ Республика	100	50	40	70	100	100	14,8
тэрэ тоодо Петрозаводск гор.	—	20	20	40	—	100	7,1
Коми Автономно Советскэ Социалистическэ Республика	100	35	40	100	100	100	7,4
Марийска Автономно Советскэ Социалистическэ Республика	100	60	100	100	70	100	20,9
Мордовско Автономно Советскэ Социалистическэ Республика	100	80	100	100	40	100	22,4
Хойто-Осетинскэ Автономно Советскэ Социалистическэ Республика	100	50	50	100	70	100	7,2
Татарска Автономно Советскэ Социалистическэ Республика	100	50	55	100	40	100	6,8
тэрэ тоодо Казань гор.	—	10	5	10	—	—	3,8
Удмуртска Автономно Советскэ Социалистическэ Республика	100	50	60	100	60	100	11,8
Чечено-Ингушска Автономно Советскэ Социалистическэ Республика	100	70	40	100	75	100	14,5
Чувашска Автономно Советскэ Социалистическэ Республика	100	60	70	100	75	100	24,6
Якутска Автономно Советскэ Социалистическэ Республика	—	100	100	100	100	100	100,0
Алтайн хизаар	100	40	50	100	25	30	2,5
Краснодарай хизаар	15	25	45	60	15	10	0,7
Сочи гор.	—	50	30	100	—	100	19,6
Красноярск гор.	—	50	5	10	—	—	25,1
Красноярска хизаар	100	50	42	100	50	100	7,0
Приморско хизаар	100	30	40	90	60	100	5,6
тэрэ тоодо Владивосток гор.	—	10	10	40	—	100	6,9
Ставропольско хизаар	100	40	40	100	25	100	7,0
Хабаровска хизаар	100	70	70	100	100	100	4,9
Амурска область	100	50	100	100	25	100	13,3
Архангельска область	100	40	48	100	100	50	11,0
Астраханска область	100	50	60	100	100	100	12,0
Белгородско область	50	50	70	100	20	100	6,7
Брянска область	100	50	60	100	40	100	6,1
Владимирска область	100	40	45	80	80	100	3,0
Вологодско область	100	50	65	100	100	100	10,4
Воронежско область	50	40	47	90	20	100	2,3
Горький гор.	100	5	10	10	—	—	1,6
Горьковско область	100	30	40	80	50	100	3,4
Ивановска область	100	30	60	80	65	100	2,7
Иркутска область	100	30	50	100	60	100	6,7
Калининградска область	100	50	40	100	100	100	13,1
Калининска область	50	25	41	60	50	50	2,5
Калужска область	100	50	60	100	60	100	9,6
Камчатска область	100	100	70	100	100	100	38,2
Кемеровскэ область	100	30	32	65	50	100	5,6
Кировскэ область	100	50	55	100	60	50	6,3
Костромской область	100	50	60	100	60	100	11,2
Куйбышев гор.	—	5	5	10	—	—	2,8
Куйбышевска область	100	40	58	100	30	100	6,9
Курганска область	100	50	60	100	25	100	8,1
Курска область	100	50	60	100	25	100	6,8
Ленинград гор.	—	5	7	20	—	—	3,1
Ленинградска область	100	20	40	60	100	40	6,1
Липецкэ область	100	50	60	100	25	100	13,1
Магаданска область	—	100	100	100	100	100	58,0
Москва гор.	100	10	5	50	—	100	1,2
Московско область	100	15	24	20	100	100	1,3
Мурманска область	—	40	50	100	100	100	12,3
Новгородско область	100	60	60	100	80	100	9,4
Новосибирск гор.	—	10	5	10	—	—	7,5
Новосибирскэ область	100	50	80	100	25	100	13,7
Омск гор.	—	5	5	10	—	—	2,5
Омско область	100	100	80	100	25	100	17,8
Оренбургска область	100	50	50	100	20	100	8,7
Орловско область	100	50	70	100	30	100	14,1
Пензенскэ область	100	50	77	100	30	100	4,0
Пермь гор.	—	5	10	10	—	—	3,2
Пермскэ область	100	50	40	100	50	60	7,5
Псковско область	100	80	100	100	75	100	12,9
Ростовско область	50	20	30	60	20	100	3,8
Рязанска область	100	50	65	100	50	100	10,6
Саратов гор.	—	5	5	10	—	—	1,5
Саратовска область	100	75	64	100	25	100	11,3
Сахалинска область	100	80	100	100	100	100	12,9
Свердловск гор.	100	10	5	10	—	100	5,6
Свердловско область	100	25	30	60	60	50	6,5
Смоленскэ область	100	50	70	100	40	100	8,4
Сталинград гор.	—	10	10	20	—	—	3,3
Сталинградска область	100	50	100	100	30	100	20,7
Тамбовско область	100	50	60	100	25	100	11,2
Томско область	100	50	70	100	60	100	6,6
Тувинска автономно область	100	100	100	100	100	100	100,0
Тульска область	100	30	50	100	60	100	4,5
Тюменскэ область	100	60	87	100	30	100	21,6
Ульяновска область	100	50	47	100	30	100	12,7
Челябинск гор.	—	5	5	10	—	—	2,0
Челябинска область	100	20	40	75	40	100	4,0
Читын область	100	50	40	100	50	100	12,4
Ярославска область	100	30	51	80	50	50	4,3

Статья 9. РСФСР-эй автономно республикануудай, хизаарнуудай, областьнуудай, республиканска мэдэлтэй городуудай бюджедүүдтэ иимэ юумэнүүдһээ мүнгэн орохо гэжэ тогтоохо:

а) хүдөө ажахын налогһоо ороһон мүнгэнһөө — 100 проц.

б) мүнгэн эд хэрэгсэлэй лотерейе 1958 ондо тарааһан мүнгэнһөө— 50 проц.

в) Гүрэнэй 3 процентнэ дотоодын шүүбэритэ урьһаламжые 1958 ондо тарааһан мүнгэнһөө—25 проц.

Статья 10. 1958 ондо мүнгэ нөөсэлгын Гүрэнэй кассануудта хадагламжада байһан мүнгэнэй ургалтаһаа гүрэнэй урьһаламжа болгон оруулагдаха мүнгэнэй 25 процентыень Москва городой бюджедтэ үгэхэ гэжэ тогтоохо.

Статья 11. 1958 ондо арадай ажахые хүгжөөхэ түсэбөөр хараалагдаһан хэмжээ-ябуулгануудые бэелүүлхэ мүнгэ зөөри һомолхын тулада РСФСР-эй республиканска бюджетһээ 1958 ондо Якутска автономно республикын бюджедтэ 400.852 мянган түхэриг, Тувинска автономно областиин бюджедтэ 30.125 мянган түхэриг үгэхэ.

РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ
М. ТАРАСОВ.

РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь
И. ЗИМИН.

Москва, Кремль.
1958 оной январиин 30.

Зургаадахи табанжэлэй шэнэ техникэ

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (зүүн гарһаа) 1. Буденнын нэрэмжэтэ Ново-Черкасска электровоз бүтээдэг завод 5500 мориной хүсэтэй «Н-60» гэжэ шэнэ электровоз гаргаба. Энэнь хүндэ составуудые шэрээд час соо 110 километр түргэнөөр ябадаг. «Н-60» электровоз зураг дээрэ харуулагдана. 2. Ленинградай «Электроаппарат» гэжэ завод дулаанай ороной байдалда электроэнерги дамжуулхада хэрэглэгдэхэ аппаратура мүнөө бүтээнэ. Индидэ баригдажа байгаа металлургическа заводто абаашагдаха трансформаторые хүдэлмэришэд В. И. Захаров А. А. Дроздов хоёр туршан шалгажа байна. 3. Ростов-на-Дону городтохи «Ростсельмаш» заводой хабсаралгын цех мартын 28 болотор түрүүшын кварталай түсэбые дүүргээд, «РСМ-8» гэжэ 300 комбайн түсэбһөө гадуур бүтээхэ гэжэ шиидхэбэ. Мүнөө сүүдхэ бүридэ 160 комбайн бэлэн болоно. Тус заводто комбайнуудай хабсаргагдажа байһые энэ зураг харуулна.

ТАСС-эй фотохронико.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

ОРОЛДОСОТОЙГООР АЖАЛЛАДАГ АГИТАТОРНУУД

Һү, мяха, тоһоной хүн бүхэндэ хүртэсэн талаар Америкын Холбоото Штадуудые ойрын жэлнүүдтэ хүсэхэ гэһэн Коммунистическэ партиин уряада харюу болгон манай Хэжэнгын аймагай малшад социалистическэ мүрысөө бүри үргэнөөр дэлгэрүүлжэ байнхай. Тэдэнэр Совет орондоо хүдөө ажахын продукт элбэгээр үгэхөөр шиидэнги байһан тулада 1958 ондо юу хэхэ байһан тухайгаа шэнэ дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудые абаа.

СССР-эй Верховно Соведэй һунгалтада бэлэдхэл, хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдтэ КПСС-эй ЦК-гэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй хандаһан Хандалга колхозно таряашадай политическэ, ажалай дэбжэлтые бүри ехээр бадаруулаа. Энэ дэбжэлтыень толгойлжо, социалис уялгануудые дүүргэхын түлөө тэмсэлдэ хүдөөгэй ажалшадые элсүүлэн эмхидхэхэ гэшээ партиина организацинуудай шухала зорилго болоно.

Энгельсын нэрэмжэтэ колхозой партийна эхин организациин агитколлектив һайнаар хүдэлмэрилнэ гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Эндэхи агитаторнууд малшадай дунда ойлгууламжын хүдэлмэри удха һайнтайгаар ябуулдаг юм. Тэдэнэй хүдэлмэриие партийна организаци хододоо хинажа байдаг, туһаламжа үзүүлдэг юм.

Агитатор М. Бороева (хүдөөгэй библиотекые даагша) Булаг гэжэ газарта байдаг һаалишадта ойлгууламжын хүдэлмэри илангаяа һонирхолтойгоор үнгэргэдэг. Арбан хоног бүридэ һаалиша бүхэнэй хэды шэнээн һү һааха даалгабаритай байһыень дуулгадаг, һүнэй хэды шэнээн һаагдажа байһан тухай тусхай бюллетень, мүн «Дайшалхы хуудаһа», «Молни» гаргадаг. Гадна, республикын колхозуудай һаалишадта Тарбагатайн аймагай Калининэй нэрэмжэтэ артелиин һаалишадай хандалга бэшэгые, 1958 ондо дүүргэхээр аймагайнгаа абаһан социалис уялгануудые зүбшэн хэлсэлгэ эмхидхээ. Нүхэр Бороева совет һунгуулиин системэ тухай хөөрэлдөөнүүдые хэнэ, КПСС-эй ЦК-гэй, СССР-эй Совминэй Хандалгые тайлбарилна.

Мүнөө Булагай гүүртын һаалишад Дондокова, Балбарова, Гымпылова гэгшэд үнеэн бүриһөө үдэрэй хахад пүүд һү һаана.

Парторганизациин коммунистнуудай 70 процентнь, комсомолшуудай 80 процентнь мал ажал дээрэ хүдэлхэ зуураа, ниитэ-политическэ хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг, малшадай байдал һайжаруулха тухай оролдолго гаргадаг.

Колхозой үнеэдынь уяанда байлгажа эдеэлүүлэгдэдэг, бүлеэн уһаар уһалагдадаг юм. Тиихэдэ тугалнуудынь эхэһээ һалгаагдажа тэнжээгдэнэ. Хонишодынь мүнөө дулаан хубсаһа хунараар хүсэд хангагданхай.

Парторганизациин секретарь нүхэр Найданов агитаторнуудай семинар шухала асуудалнуудаар үнгэргэжэ байдаг. Декабрь, январь һарануудта 3 семинар үнгэргэгдөө. Энэ колхоздо харуулан ойлгуулха агитаци муу бэшээр табигданхай. Социалис мүрысөөн үргэнөөр эмхидхэгдэжэ, арбан хоног бүри дүнгынь гаргагдажа, түрүүшүүл урмашуулагдадаг.

«Коммунизм» колхоздо (парторганизациин секретарь нүхэр Р. Г. Раднаев) социалис мүрысөөнэй дүн һонирхолтойгоор мэдээсэгдэдэг юм. Эндэ һү һаалгаар тусхай бюллетень гаргагдажа, бухы гүүртэнүүдтэ эльгээгдэдэг. Эхэ хонидые хаража байһан хонишодой ажал харуулһан бюллетень мүн лэ гаргагдадаг юм. Хонишод, һаалишад өөһэдынгөө даалгабарине, мүн тэрэнээ дүүргээд гаргаһаа һаа, хэды шэнээн нэмэлтэ түлбэри абаха байһан тухайгаа һайнаар мэдэдэг.

Малшадые культурна талаар хангаха, ниитэ-политическэ хүдэлмэри ябуулха хэрэгтэ культбазанууд ехэ удхашанартай. «Коммунизм» колхозой культбазанууд һайнаар түхеэрэгдэнхэй. Тэдэндэнь радиоприёмник, газетэ, журналнууд бии. Наймаалагшагүй буфедүүд эмхидхэгдэнхэй, бани түхеэрэгдэнхэй. Эндэхи малшад ажалаа хэжэ дүүргээд, эдэ культура гуламтануудтаа орожо амардаг. Парторганизациин секретарь нүхэр Раднаевай, багшанар Мантатов, Шаракшинова, фельдшер Садовскаягай болон бусадай хөөрэлдөөнүүд болон элидхэлнүүдые шагнадаг байха юм. Эдэ культбазануудта «Малшадай үдэр» үнгэргэгдэжэ, хүдэлмэриин дүн согсологдоод, түрүүшүүлдэ шан үгтэдэг, дуунуудые зайсуулха хэмжээнүүд хараалагдадаг.

Колхозой һаалишад Н. Санжиева, П. Намсараева гэгшэд үнгэрэгшэ жэлдэ нютагай үүлтэрэй үнеэн бүриһөө 1300—1500 килограмм һү һааһан юм. 1958 ондо үнеэн бүриһөө 1800 килограмм һү һааха уялгануудые тэдэнэр абанхай. Мүнөө үбэлэй үедэ һаалишад Санжиева, Хайдапова, Дашибылова үнеэн бүриһөө 8—9 килограмм һү һаана. Хонишон Шойдокова үнгэрэгшэ жэлдэ хонин бүриһөө 6,9 килограмм нооһо хайшалаа. Д. Уладаева 100 эхэ хонинһоо 103 хурьга абаа һэн. Мүнөө жэлдэ колхозой хонишод бүри дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудые абаа.

Ойлгууламжын хүдэлмэри яажа ябуулха хэрэгтэ агитаторнуудые һургадаг партийна организацинууд политическэ хүдэлмэри һайжаруулжа, уялгануудаа дүүргэлгэдэ ажалшадые шадамараар элсүүлэн эмхидхэнэ. «Эрдэм» колхозой партийна организаци (секретариинь нүхэр Н. Д. Дондокова) хүдөөгэй интеллигенцитэй нягта холбоотой. Тэдэнэй олонхинь агитаторнуудаар, элидхэлшэдээр хүдэлнэ. Декабрь, январь һарануудта колхозой түбтэ, малай гүүртэ, отарануудта арба шахуу лекци, элидхэл хэгдэһэн байна. Багшанар А. Пехунов, Цыбикжапов, Мантакова, Сыксоева, медицинскэ хүдэлмэришэн Сурова илангаяа эдэбхитэйгээр ажалладаг юм. Колхозой һаалишад 1958 ондо үнеэн бүриһөө 1700-һаа 2200 литр хүрэтэр һү һааха уялга абанхай. Һаалишад В. Бальжинимаева, Д. Банзаргашеева, Ц. Чимитова, Г. Жигмитова үнеэн бүриһөө хоёр мянган литрһээ дээшэ һү һаахабди гэжэ үгээ үгэнхэй.

Малшадай дунда ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулха хэрэгтэ аймагай түбэй эмхи зургаанууд ехэ туһаламжа хүргэнэ. Промкомбинадай коллектив шефтээ абаһан Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо хониной түл абалгада, эхэ хонидые үрэжүүлгэдэ туһаламжа үзүүлхэ гэжэ шиидхэнхэй. Тус коллектив комсомолшууд Хакимова, Будажапова гэгшэдые хонишодто туһалхын тулада эльгээгээ. Мүн дүрбэн хүн хурьгадай байра сэбэрлэхэ, дулаалхын тулада гаргагдаһан байна. Хэлхеэ холбооной конторо, мүн Хэжэнгын МТС шефскэ хүдэлмэри муу бэшээр табинхай.

Партийна эхин организациин секретарьнуудай агитацинно хүдэлмэридэ анхарал ехээр табидаг, агитаторнуудта туһалдаг болоһоной ашаар малшадай дунда ябуулагдадаг политическэ хүдэлмэри зарим зэргээр һайжарһан байна.

Зүгөөр зарим партийна организацинууд ойлгууламжын хүдэлмэри үшөөл дутамагаар ябуулна. Ленинэй нэрэмжэтэ, «Заветы Ильича», Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозуудай партийна эхин организацинууд малшадай дунда ойлгууламжын хүдэлмэри тон хангалтагүйгөөр ябуулна. Партийна эхин организацинуудайнь секретарьнууд нүхэд Линейцев, Машанов, Тогмитов агитаторнуудай семинар үсөөн үнгэргэдэг, лекци, хөөрэлдөөнүүдэй удха һайжаруулхые оролдоногүй, агитаторнуудта һулаар туһалдаг байха юм. Партиин айком, илангаяа тэрэнэй пропаганда ба агитациин таһаг ойлгууламжын хүдэлмэри эмхидхэлгэдэ бии байһан лутуунуудые зайсуулха, малшадай культурна эрилтэ һайнаар хангаха хэмжээнүүдые абажа байна.

Б. Сотнич, КПСС-эй Хэжэнгын айкомой пропаганда ба агитациин таһагые даагша.

Хүдөөгэй библиотекэ соо...

...Үбэлэй һулахан наран уулын саагуур шурган орожо, һүлэмхихэн һүниин һэмээхэн ёрэхэлээр Жаргаланта нютагай залуушуулай һубарилдан, клуб тээшээ гэшхэлхэнь харагдана...

Ута үйлсын дундуур электрын галнууд яларна. Эндэ тэндэ залуушуулай хонгёо дуун зэдэлнэ. Ажалайнгаа һүүлээр хүхюутэй зугаатайгаар амархада ямар гоёб! Клуб соо хүн зон олон. Уншалгын таһалга соо стол дээгүүрхи шэнэхэн газетэ, журналые зарим нэгэн уншана, нүгөөдүүлынь шатар, даам табижа наадана.

Фотомонтажууд, урда лозунгнууд ханада үлгөөтэй. Зүүн хойто булангдань олон зон сугларанхай, хүдөөгэй библиотекэһээ ном абажа уншана. Библиотекые даагшаар Н. Архинчеева хүдэлмэрилнэ. Оройдоо хоёр жэлэй хугасаа соо энэ библиотекэдэ уран зохёолой, техническэ болон политическэ хэдэ мянган ном бии болоо. Колхознигууд хуушан, хомор номуудые библиотекэдээ асаржа үгэдэг. Нүхэр Архинчеева эрхим ажалаараа колхознигуудай дунда хүндэтэй болонхой. Энэ библиотекарь уншагшадтаа һайнаар хандадаг, һонин ном уншахые дурадхадаг, шэлэжэ үгэдэг юм. Мүн холын гүүртэнүүдтэ нүүдэл библиотекэ эмхидхэнэ. Залуушуулай фермэдэ номуудые баһал эльгээдэг, тэдэнээ һара бүри һэлгэжэ байдаг. Библиотекэ соогоо ариг сэбэрые сахидаг.

Энэ библиотекэ эдэбхитэй уншагшадаар олон. Илангаяа колхозник Даша Данжаев, Бато Халзанов, Д-Н. Батуев, Вл. Максаров гэгшэд олон ном уншадаг байна.

Б. Жаргалантын.

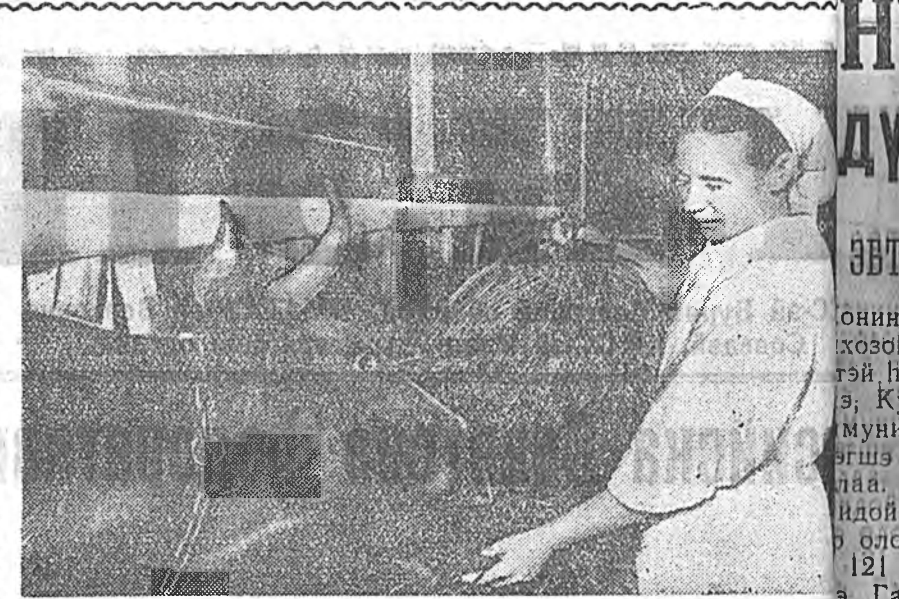
Сэлэнгын аймаг.

Дарья Чагдаровна Сандакова Улан-Удын Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводто ажаллахаяа ерэһээр хорёод жэл боложо байна. Дарья Чагдаровна энэ үе соо мэргэжэл ехэтэй фрезеровщигуудай нэгэн болонхой. Нүхэр Сандакова хэдэн олон залуушуулые өөрынгөө мэргэжэлдэ һургажа гаргаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Д. Ч. Сандакова.

И. Нечаевай фото.

Херсонско область. Геническэ районой «Приморский» колхозой мал 225 үнеэдэй тус бүриһөөнь 4300 килограмм һү һааха гэжэ уялга абаһан тэрээнээ амжалтатайгаар дүүргэжэ байна. 10 һарын туршада үнеэн бүри 3643 килограмм һүн һаагдаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: даажа байдаг 12 үнеэнэйнгээ тус бүриһөөнь 10 һа туршада 4018 килограмм һү һааһан «Приморский» колхозой түрүү һаали Е. Е. Корхут үнеэдтээ силос үгэжэ байна.

ТАСС-эй фотохронико

Украинын хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй абаһан уялга

Һаяхан Украинын хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй зүблөөн болоо. Тэрэ зүблөөндэ хабаадагшад оронойнгоо бүхы колхознигуудта, МТС, совхозуудай хүдэлмэрилэгшэдтэ, мэргэжэлтэдтэ хандажа, хүдөө ажахые саашадань хүгжөөхын түлөө социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхые уряалаа.

Тэрэ хандалга соо иигэжэ хэлэгдэнэ:

Украинын ажалшад КПСС-эй ЦК-гэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Хандалгые халуунаар угтажа, 1958 ондо ажалай бүри ехэ амжалтануудые туйлахаяа шиидээ.

Украинын таряашад, малшад, хүдөө ажахын бусад һалбариин хүдэлмэрилэгшэд үнгэрһэн жэлдэ нилээд эршэмтэйгээр хүдэлөө.

Республикын колхоз, совхозууд орооһо тарянай үндэр ургаса хураажа, 1956 онойхитой сасуулбал, 142 миллион пүүд ехэ орооһо гүрэндөө тушаагаа, худалдаа. Тэрээнһээ гадна, урда жэлэйхиһээ 860 мянган тонноор ехэ һү, 278 мянган тонноор үлүү мяха абаһан байна. Гансахан жэлэй туршада хэдэн олон колхоз, совхоз, район мяха, һү абалгаяа 2—3 дахин ехэ болгоо, мүн нооһо абалгаяа нилээд дээшэлүүлээ.

Республикын бүхы колхозуудай ажахы бэхижээ, тэдэнэй мүнгэн олзонь 2,5 миллиард түхэригөөр дээшэлээ.

Гансахан жэлэй туршада республика дотор 130 мянга гаран гэр байра колхознигуудта баригдаа.

Туйлаһан амжалтануудаараа бидэнэй омогорхохошье зүбтэй, зүгөөр дутагдалнуудаа нюухагүйбди. 1958 ондо гээгдэнги ажахытай колхозуудаа өөдэнь татажа, эрхимүүдэй зэргэдэ гаргахын тула үсэд нэтэрүүгээр оролдохобди.

Бидэнэй туйлаһан амжалтанууд үшөөл бага байна. Орон дотороо эдеэ хоолой продуктнуудые элбэг дэлбэг болгохын тула ойрын жэлнүүдтэ хүдөө ажахын продукт абалгые эрид шууд дээшэлүүлхэбди. Энэ шухала асуудал бэелүүлхын тула эдлүүрилгынгээ газарые зүбөөр ашаглаха, газар нютагайнгаа байгаалитай тааралдуулан, түрүү агротехникэ, севооборот хэрэглэхэ, таряалангай талмайе үтэгжүүлхэ, газарай хүрьһэндэ шииг нойто шэнгээхэ зорилго урдаа табяабди.

Кукуруза ехээр тарижа, һайнаар ургуулжа, хураажа абаһанайнгаа ашаар республика дотороо тэжээлэй бата бэхи база байгуулаабди. 1958 ондо колхоз, совхоз бүхэндэ гектар бүриин 30 тоннһоо доошо бэшэ кукурузын ногоон намаа хураажа абахаяа зэрёобди.

Хартаабха, жэмэс, элдэб техническэ культурын үндэр ургаса хураажа абахын хойноһоо хүсэ шадалаа, арга боломжоёо, түрүү техникэеэ зүбөөр хэрэглэжэ, хараалһан түсэбөө заатагүй дүүргэхэбди.

1958 ондо һү, мяха, тоһоной хүн бүхэндэ хүртэсөөр Америкые хүсэхэ бүхы арга боломжо манда бии. Энэ зорилгые дүүргэхэ хэрэгтэ тэжээлэй бүри ехэ база байгуулха, малай тоо толгой олошоруулха шухала. Зарим колхоз, совхозой фермэнүүд тугал түлжүүлхэ тусхай бригадануудые бии болгоһониинь һайшаалтай.

Социалис мүрысөөндэ хэниие гэжэ тоолохобибди гэбэл, то аад, ехэ һү һааһан, олон ү гэхэ гү, али эдлүүриин газар гектар бүхэндэ ехэ һү һааһа хоз, совхозые илаһанда тоолох

1958 ондо мяха абалгые д лүүлхэ гэжэ КПСС-эй Ц СССР-эй Министрнүүдэй Со Хандалга соо хэлэгдэнхэй. Эн рилгые түргөөр дүүргэхын ту хай олоор үсхэбэрилхэбди. Ю гэхэдэ, гансахан жэл соо гаха ха абалгые 2—3 дахин ехэ б хоор. Мүн эбэртэ бодо мал ша атар бэлшээридэ адуулха гээш һал ехэ удхашанартай.

Үбэлэй саг гээшэ мал ажала рюусалга ехэтэй хаһань. Үб малаа тураагаа һаа, тэдэнээ луулха, һү ехээр һааханъ бэр болошодог. Малай үбэлжэлгы химээр үнгэргэхэ уялга абана

Парти, правительствын Хан соо хүдөө ажахые шэнэ техн хангаха тушаа анхарал ехээр т данхай. Бидэнэр шэнэ техникы гаар хэрэглэнэбди, олон колхо хоздо трактор, комбайн зог һаатадаг байна.

Нёдондо жэлэйхидэ орходо лаан соо трактор бүхэнэй а бүтээсые 7—8 процентээр, тар комбайнайхиие—8—10 проце заабол дээшэлүүлхэбди, МТС совхозуудай машинно-трак паркын техническэ харууһана һабарилгын гаргаша горьто доошолуулхабди.

Оронойнгоо МТС, совхоз механизаторнуудые саг б соонь, һайн шанартайгаар бүх никээ хабарай тарилгада бэл гэс болгохые уряалнабди. жэлдэ орооһото культур дые амяарлан хураха ш Бүхы колхоз, совхозуудта тар амяарлан хураагаад байбал, дөө хэдэн арбаад миллион орооһо таряа үлүү үгэхэ арга б жо бии, хураалгын үедэ тар гээлтэ тон бага болгогдохо б

Хүдөө ажахын продукт ехээр ха зорилгоёо бэелүүлхын х гаар, тэрэнэй үнэ сэн доошолу оролдохобди, зориһоноо хүсэ гэжэ түрэл партияа, Советск вительствоёа найдуулнабди.

Хүдөө ажахын продуктын ү химдаруулхын түлөө тэмсэл гэжэлтэд, эрдэм ухаанай хү рилэгшэдэй шиидхэхы үүргэ гэхэ байһаниинь элитэ.

Түрүү хүнүүдэй туйлаһан а тануудые, тэдэнэй дүй дур олоной дунда дэлгэрүүлхэ гэ дөө ажахые хүгжөөхэ талаар а уялгануудаа бэелүүлхэ хэрэг хабтар ехэ удхашанартай гэж най парти, правительство то

РСФСР, мүн бусад ахаду публикануудтаяа Украинска социалис мүрысөөгөө 1958 он шадань үргэлжэлүүлхэ байна.

КПСС-эй ЦК-гэй Хандалга рюу болгон, хүдөө ажахые хүгжөөхэ хэрэгтэ улам ехэ та туйлахын түлөө манай ре кын хүдөө ажахын хүдэлмэри бултадаа хүсэ шадалаа гамна

Хандалга соо область, район хоз, совхоз, бригада, звено хүдэлмэрилэгшэдэй абаһан нууд бэшээтэй.

Ажалаараа харюусана

Хориин совхозой 2-дохи фермын хүдэлмэрилэгшэд КПСС-эй ЦК-гэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Хандалгатай танилсаад, бодото ажалаараа харюусаха гэжэ хэлсэбэ. Һаалишан Полина Новицкая үгэ абаад, «би һаалишанаар хоёрдохи жэлээ хүдэлжэ байнаб. Үнгэрэгшэ жэлдэ даажа абаһан үнеэн бүриһөө 1170 литр һү һаагаа һэм. Энэ тиимэ ехэ амжалта бэшэ. 1958 ондо нютагай үүлтэртэй үнеэн бүриһөө 1800 литр һү һаахаб» гэжэ мэдүүлбэ.

Залуу һаалишанай эдэбхиие фермын бусад бүхы малшад халуунаар дэмжэжэ, энээнһээ түрүүн абаһан уялгануудаа дахин хаража үзөөд, гүрэндэ бүри ехэ һү үгэхэ гэжэ шиидэбэ.

К. Турков.

ПОЛИТЕХНИЧЕСКЭ ҺУРАЛСАЛАЙ ХЭРЭГТЭ ОЛОНИИТЫН АНХАРАЛ ХАНДУУЛАЯ

Политехническэ һуралсалай гүрэн түрын удхашанартай хэрэг байһаниинь хэндэшье мэдээжэ.

Һургуулинуудта политехническэ һуралсал һайжаруулха асуудал бүри 1955 ондо КПСС-эй Кяхтын айкомой бюро дээрэ табигдажа, тэндэхи МТС, колхоз, ажахын предприяти бүхэн һургуулида ажал-һуралсалай кабинет түхеэрхэ, бэлдэхэ хэрэгтэнь туһалха уялгатай болоо һэн. Тэрэ шиидхэбэриие бэелүүлэн, Кяхтын МТС бурят дунда һургуулида «НАТИ» трактор анзаһатайнь, хартаабха һуулгадаг машина, элдэб тоног хэрэгсэл капитальна заһабарилгаһаа гаргаад үгэһэн байна.

Түрүү техникээр хангагдаһан колхоз. МТС, бэшэшье предприяти һургуулида туһалха ехэ арга боломжотой. Гэбэшье, КПСС-эй Кяхтын айкомой тэрэ шиидхэбэри муугаар дүүргэгдэнэ. Юундэб гэхэдэ, айком өөрынгөө шиидхэбэриин дүүргэлтые шалганагүй. Зарим һургуулиин директорнүүд ажалай зэмсэг, хэрэгсэл суглуулхаяа залхуураад, ахир бохироор ажаллана. Зарим колхоз, МТС, предприятиин хүтэлбэрилэгшэд политехническэ һуралсалай хэрэгтэ тунайгаар хандана.

Дурсагдаһан алдуунуудһаа шалтагаалан, аймагай олохон һургуулинууд ажал хүдэлмэриин дүй дүршэлдэ үхибүүдые һургаха кабинедшьегүй байһаар. Тоо бодолго, физикэ, черчени, ондоошье предмет заадаг багшанар үхибүүдэй һуралсалые ажал хүдэлмэритэй холбоногүй, холбохо гэжэ оролдоношьегүй. Ажал-һуралсалай кабинедтээ элдэб хэрэгсэл абаха, түхеэрхынь тула һургуулинуудта ехэ мүнгэ зөөри үгтэдэг, теэд тэрэнээ һургуулинууд хүсэд хэрэглэнэгүй.

Кяхтын аймагай һургуулинуудта политехническэ һуралсалай хэр зэргээр ябажа байһые тодоруулхын тула Кяхта городой хоёр дунда һургуулиие зэргэшүүлэн хараад үзөө.

1-дэхи дунда һургуули 1955—1956 оной һуралсалай жэлдэ модоор, түмэрөөр юумэ дархалха мастерскэйнүүдые түхеэржэ эхилээд, багшанарай, һургуулиин олонхи хүдэлмэрилэгшэдэй оролдолгын ашаар тэрэнээ бэлэн болгохоһоо гадна, машина үзэхэ кабинет эмхидхээ. Багшанар П. А. Бородин, В. В. Гриндер ехэхэн хүдэлмэри хэһэн байха. Гурбан харуулһаа ондоо юумэн үгы байһан аад, мүнөө тэндэ модошо дарханай баридаг бүхы зэмсэг, электрын хүсөөр хүдэлгэгдэн тошилдог 4 станок, үрэмдэдэг 1 станок бии болонхой. Металл хайлуулдаг пеэшэншье байха. Хайлуулһан металлаараа элдэб хэрэгсэл, дарханай зэмсэг хэжэ, хүдөөгэй һургуулинуудта үгэдэг. Һурагшад программын ёһоор багшанарайнгаа хүтэлбэри доро һүүшэ, хинуур, алха, горьтиг гэхэ мэтые бүтээнэ. Һуралсалай жэлэй эхиндэ һурагшад шүрэб, гайка гэхэ зэргын юумэ электростанциин захилаар бүтээжэ үгөө.

Тэндэхиин № 2 һургуулида ажал заадаг багша И. Игумновай эдэбхи хэшээл багатайгаар хүдэлмэрилһэн дээрэһээ, мастерскойн хэрэгсэл эбдэрхэй, заһабарилагдаагүй байдаг, һурагшадайнь шадабари бага, ажалда дадхаалга программын материалтай ямаршье холбоогүйгөөр эмхидхэгдэдэг байна. Эдэ хоёр һургуулиин политехническэ һуралсалаа хоёр ондоогоор ябуулдагынь иимэ жэшээ дээрэһээ элеэр харагдана. 1-дэхи һургуули дүүргэгшэд мүнөө слесарьнүүд болонхой хүдэлжэ байна. Тиихэдэ 2-дохи һургуули дүүргэгшэд тусхай мэргэжэлгүй байшоо.

Кяхтын интернат-һургуули тухай хэдэн үгөөр хэлэхээр. Энэ һургуули жэшээ харуулхаар байха ёһотой аад, политехническэ һуралсалынь баһал муушагаар эмхидхэгдэнэ. Ямаршье һургуулитай жэшээлэшэгүй—түхеэрэлгэ, хэрэгсэлээр түгэс; ехэ мүнгэ зөөри абадаг байбашье; интернат-һургуули политехническэ һуралсалай материалые гуримгүйгөөр, урда хойно оруулжа байжа үхибүүдтээ зааһан ушар олон үзэгдэнэ. 9—10-дахи классай һурагшад трактор, автомашина үзэжэ гараха ёһотой юм, теэд энээн тушаа һургуулиин дирекци, багшанар мартанги. Багшанар дутана аа бы гэхэдэ, Кяхта городто машина заахаар инженер, механик, элдэб мэргэжэлтэд олон лэ.

Кяхтын аймагта политехническэ һуралсалай һулаар ябуулагдаһанай ушар шалтагаанууд иимэ:

Политехническэ һуралсалда шухала зүйлнүүдые худалдан абахын тула Гэгээрэлэй министерствын зүгһөө жэл бүри ехэхэн мүнгэн һомологдодог аад, хэрэглэгдэнгүй үлэшэдэг байна.

Политехническэ һуралсалые гансал ажалай дүй дүршэл олгуулха хэрэг гэжэ тоолодог ушар бии. Һуралсалай программын ёһоор биологи, физикэ, тоо бодолго, черчени болон бусад предмедые ажалтай холбожо, һурагшадта ойлгуулха хүдэлмэри ябуулагданагүй.

Политехническэ һуралсалые урагшань дабшуулха гол хүсэн болохо багшанарта Гэгээрэлэй министерство анхаралаа багаар табина. Багшалха шадабаригүй, эрдэмэйнгээ талаар багшын ажалда таарахагүй хүнүүд һурагшадта ажал заабарилһаар зандаа.

Хүдөө ажахын хүдэлмэритэй дадалсахын тула 3—9 классай һурагшадай үбһэ, таряанай хураалгын үедэ хүдэлхэеэ ошоходонь, зарим колхозой хүтэлбэрилэгшэд тэдэ үхибүүдэй ажалда дүршэхэ талыень харангүй, бүхэли үдэртөө элдэб хүдэлмэри хүүлхэ гэжэ оролдодог байна. Харин тэдэниие зохихо саг соохононь хүдэлгөөд, һүүлээрнь дүй дүршэлөө программын материалтай холбохынь тулада хэшээл эмхидхэхэ хэрэгтэй байгаа бшуу.

Аймагай һургуулинуудта политехническэ һуралсалые үргэн далайсатайгаар нэбтэрүүлхэ арга боломжо бии. Энэ хэрэгтэ олониитэ зон элсүүлэгдэхэ зэргэтэй.

А. Атутов,

Кяхтын аймОНО-гой инспектор.

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй У

БМАССР-эй Гүрэнэй түсэблэлгын комиссиин Түрүүлэг нүхэр Л. Я. Егоровае Бурят-Монголой АССР-эй Верхо Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха

Бурят-Монголой АССР-эй Гүрэнэй түсэблэлгын комиссиин Түрүүлэгшэ нүхэр Л. Я. Егоровагай түрэһөөр 50 наһа гүйсэһэнтэйнь дашарамдуулан, мүн республикын арадай ажахые хүгжөөхэ хэрэгтэ габьяатай байһыень тэмдэглэн, нүхэр Егоро дия Яковлевнае Бурят-Мо АССР-эй Верховно Соведэй диумэй Хүндэлэлэй грамотаа наха.

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшын О
П. ЧЕПА

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Сек
В. ОСТРОВС

Улан-Удэ, Соведүүдэй Байшан.
1958 оной февралиин 1.

НҮХЭД ХОНИШОД! Хонидые ороондо оруулха түсэбөө дүүргэхын, хурьгадаа һайнаар түлжүүлхын түлөө оролдогты

ЭБТЭЙГЭЭР АЖАЛЛАНА

Хонин ажалые эрид хүгжөөжэ, ...лхозойнгоо ажахын эгээл олзо...этэй һалбари болгохын түлөө тэмжэ, Кударын аймагай «Путь к ...ммунизму» колхозой хонишод үн...эгшэ жэлдэ муу бэшэ амжалта ...илаа. 1956 онойхитой сасуулхада ...нидой тоо толгой тэндэ 60 процен...эр олошороо. 100 эхэ хонин бүри...ө 121 хурьган абтажа түлжүүлэг...бэ. Гадна, хонин бүриһөө 900 ...аммаар ехэ нооһон хайшалагдаа. ...ухы абтадаг нооһоной ехэнхи ху...инь нарин, нарибтар болонхой.

Тиибэшье, хонидэй тоо толгой ...шөөл удаанаар олошорно. Үүлтэ...ынь биратай һайжарнагүй, тэ...энһээболожо нооһон бага абта... гэжэ эндэхи хонишод һайса мэ...рнэ. Тиимэһээ хонин ажалаа бүри ...ээр хүгжөөхэ тухай холын хараа... түсэб табижа, мүнөө жэлдэ 100 ...э хонин бүриһөө 150 хурьга абажа ...лжүүлхээр шиидэнхэй. Эдэ уял...нуудаа дүүргэхын тулада эндэхи ...нишод хонидоо олоор хэнзэлүүл..., мүн үүлтэрыень һайжа...улха гэжэ шиидээд, эршэмтэй...эр ажаллажа эхилээ һэн.

Мүнөө эндэхи отарануудта үбэлэй ...рьган олоороо абтажа, гарза, хо...лтогүйгөөр түлжүүлэгдэжэ байна. ...адна, хурьгалһан хонидые искусст...енна аргаар үрэжүүлхэ хүдэлмэри ...гэнөөр ябуулагдана. Отара бүхэн...э хурьгалһан хонидые илгажа, бү...үүн, шэмэтэ, мүн концентрированнэ ...жээл һайса эдюулнэ. Энээн ту...аа колхозой правлени, партийна ...ин организаци горьтой анхарал ...андуулна. Хурьгалһан хонид болон ...усануудта һайхан үбһэ, зелёнко бо...он таряа талханай зүйл нэмэжэ үг...өө. Тиигэжэ болзор соогоо ороондо ...роно. Хонидые искусственна ар...аар үрэжүүлхэ пункт (техник-үрэ...жүүлэгшэнь зоотехник нүхэр В. Гри...анова, туһалагшань ахалагша хо...ишон нүхэр А. Михайлова) һаад...үй хүдэлмэрилнэ. Хонидые үрэ...жүүлхэдээ меринос үүлтэрэй эгээл ...рхим классай хусануудые хэрэглэ...э. Январиин 20-ной мэдээгээр эндэ ...50-яад хонин ороондо оруулагдан...ай.

...Энэ жэлдэ хонидые хэнзэлүүлхын ...улада колхозой хонишод февра...лиин 15 болотор үшөө 700 гаран ...урьгалһан хонидые, мүн 250 томо ...үлгэ үрэжүүлхэ зорилго табинхай.

КПСС-эй Центральна Комитедэй, ...ССР Союзай Министрнүүдэй Сове...эй Хандалгада харюу болгон түл ...балгаяа бүри эдэбхитэйгээр үнгэр...хэ, хонидые үрэжүүлхэ хүдэлмэ...рие удааруулангүй, эрхим шанар...айгаар, богони болзор соо дүүргэ...эбди гэжэ колхозой бүхы хонишод ...тэн һаналтайгаар мэдүүлнэ.

С. Таханов.

Мухаршэбэрэй аймагай «Путь Ленина» колхозой ахалагша хонишон А. Я. Макадзиобын бригада республика соогоо сууда гаранхай. Энэ отарынхид үнгэрһэн жэлдэ 100 хонин бүриһөө 160 хурьга абажа түлжүүлээ.

Үбэлжэлгын эхилһэнһээ хойшо 400-гаад хонидынь хурьгалба. Һайнаар харууһалагдажа, эдеэлүүлэгдэжэ, тобир тарганаар ондо орожо байһан хонидынь хурьгалһаар удаан болонгүй ороондо оруулагдана. Мүнөө хурьгалһан хонидойнь олонхи ороондо оруулагданхай.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: ахалагша хонишон **А. Я. Макадзиоба** эхир хурьгадые бариад байна.

Т. Гармаевай фото.

ҮГЭДӨӨ ХҮРЭХЭБДИ

Топико гэжэ бэлшээри һайнтай газарта отарамнай байрладаг. Хамтадаа 1200 гаран нарин, нарибтар нооһотой эхэ хонитойбди. Тэдэмнай үүлтэрээрээ илгагдажа, хоёр отара болонхой. Хонидойнгоо тоо толгойень эрид олошоруулхын түлөө улаан одонойхидой үүсхэлые дэмжэн, колхознай 1958 ондо 100 эхэ хонин бүриһөө 140 хурьга абаха гэжэ шиидээд, мүрысөөндэ оролсобо. Тиихэдэ манай отарынхид зуун хонин бүриһөө 150 хурьга абаха гэжэ үгэеэ үгөө.

Абаһан уялгаяа дүүргэхын тулада үбэлдөө эхэ хонин бүхэнһөө хурьга абажа, декабрь, январь һарануудта хурьгалһан хонидоо ороондо оруулаад, зундаа 100 эхэ хонин бүриһөө үшөө 50 хурьга абаха байнабди. Энэ хадаа тон харюусалгатай хүдэлмэри гээшэ.

Гэбэшье, манай отарада уялгаяа дүүргэхэ бүхы арга боломжо бии. Мүнөө хониднай һайн байратай, бүдүүн ба концентрированнэ тэжээлтэй. Мүн отарадамнай олон жэлэй туршада хүдэлмэрилжэ, ажалай ехэ дүй дүршэлтэй болоһон хүнүүд, оролдосотой, омогтой залуушуул хүдэлмэрилнэ.

Энэ жэлдэ манай хонишод түл абалгаяа түгэс бэлэдхэлтэйгээр угтаа. Мүнөө хониднай олоороо хурьгалжа, сүүдхэ бүри 60—70 хурьга абанабди. Тиин хамтадаа 700 шахуу хурьга абажа, гарзагүйгөөр түлжүүлжэ байнабди. Хурьгаднай булта эхэтэйгээ сугтаа байдаг. Отарымнай түрүү хурьгашад Валентина Цыренова 90 хурьга, Нина Толстихина 70 хурьга, Нина Зубкова 65 хурьга абаад, нэгэшье гарзагүйгөөр түлжүүлжэ байна.

Хонидоо хэнзэлүүлхэ зорилгоор январь һарын эхёэр хурьгалһан эхэ хонидоо искусственна аргаар үрэжүүлжэ захалаабди. Үбэлэй шанга хүйтэнэй үедэ хонидые ороондо оруулхань тиимэ бэлэн бэшэ байна. Һайн байра, элбэг дэлбэг элдэб зүйлэй тэжээл хэрэгтэй. Отарадахи пунктые даагша С. Миронова хүдэлмэреэ шадабаритайгаар эмхидхэжэ, мүнөө хонидоо олоор ороондо оруулжа байна.

СССР-эй Верховно Соведэй һунгалтые ажалай эрхим бэлэгтэйгээр угтахын тулада манай отарынхид абаһан хурьгадаа нэгэшье гарзагүйгөөр түлжүүлхэ, хэнзэлүүлхэ, хонидоо бултыень ороондо оруулха гэжэ шиидээд, эсэшэ сусашагүйгөөр ажаллажа байна.

И. Колмаков, Баргажанай аймагай «Гигант» колхозой отарые даагша.

Хоёр отарын мүрысөөн

Сэлэнгын аймагай XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой Хун Шулуута, Моностой гэжэ нютагуудта байдаг отарынхид өөһэд хоорондоо мүрысэдэг юм. 1957 оной дүнгүүдээр, Дамдин Цоктоевой даадаг Хун Шулуутын отарынхид 100 эхэ хонин бүриһөө 123 хурьга, 3,7 килограмм нооһо абаа. Моностойнхид (отарые даагша Цыренцу Эрдынеева) 100 эхэ хонин бүриһөө 119 хурьга, 2,8 килограмм нооһо хайшалһан байна. Мүрысөөндэ нүхэр Цоктоевой отара түрүү һуурида гараа гэжэ тоологдобо.

Шэнэ жэлдэ нүхэр Цоктоевой отарынхид 100 эхэ хонин бүриһөө 172 хурьга, 4 килограмм нооһо хайшалха уялга абаад, моностойнхидые мүрысөөндэ уриба.

Мүнөө энэ хоёр отарынхид үбэлэй түл эмхитэй һайнаар абажа байна.

Г. Бадмаев.

Хонишон Содном Бальжиев

Содном Борьёогой сомоной «Эрдэм» колхозой эрхим хонишодой нэгэн юм. 1957 ондо 100 эхэ хониноо 120 хурьга абажа түлжүүлээ. Мүнөө 50 гаран хурьга абаад байна. Үнгэрэгшэ жэл олон түл абаһан, ехэ нооһо хайшалһанайнгаа түлөө 3000 түхэриг мүнгэ шан абаа. Январь, февраль һаранuудта 80 хони ороондо оруулха юм. Мүнөө түүбэрилэн, үдэртөө 4—5 хони искусственнаар үрэжүүлжэ байна. Тиигэжэ жэлэй эсэстэ 482 эхэ хониноо 723 хурьга түлжүүлхэ уялга абаад, тэрээнээ нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхэ зорилготой ажаллажа байна.

Нүхэр Бальжиевай отара үбэлдөө хүсэд хүрэхэ бүдүүн, концентрированнэ тэжээлтэй. Хонидынь һаруул, дулаан байрада байлгагдана. Мүнөө отарын хонишод абаһан хурьгадаа кошарно-базова аргаар түлжүүлнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Содном Бальжиев.

Д. Цыремпилов.

Шалгалта юу харуулнаб

ХОРИИНХИД УЯЛГАЯА ХАНГАЛТАГҮЙГӨӨР ДҮҮРГЭНЭ

Энэ аймагай «Улаан Одон» ко...лхозой хонишод 1958 ондо хонидоо ...хэнзэлүүлжэ, хурьга олоор абаха гэ...жэ үнэтэ үүсхэл гаргаһан байна. Мүнөө тэндэхи хонишод январь соо ...00 шахуу хурьга абаад, хоролто ...гарзагүйгөөр түлжүүлжэ байна. ...Үүл зунай һарануудта хэнзэ хурьгадые олоор абахын тулада хонидые ...ахи үрэжүүлхэ хүдэлмэри һайнаар эмхидхэнхэй юм. Мүнөө эндэ ороондо ороһон 530 хонидһоо олонхинь искусственна аргаар үрэжүүлэгдэө. Искусственна үрэжүүлгын пункт хоёр отарада эмхидхэгдэнхэй. ...Үүл искусственна үрэжүүлгын станһаа һайн хусын үрэһэ үдэр бүри зөөжэ, хонидоо үрэжүүлнэ. Илангаяа Цэндэн Цыренжаповай, Ринчин Балдановай, Шойжолма Эрдынеевагай, Бизья Самбуевай отаранuудта олон хонин үрэжүүлэгдээ.

Тус колхоздо абтаһан хурьгад кошарно-базова аргаар түлжүүлэгдэнэ. Мүнөө эгээл түргэн хүйтэнэй үедэ хони хурьганай хойноһоо харууһа, эдеэлүүлгэ илангаяа һайнаар эмхидхэгдэнхэй.

Тэрэшэлэн энэ аймагай «Путь Сталина» колхоздо, «Красный партизан» колхозой хонишод—эсэгэ хүүгүн хоёр Сойжон Найдановай, Самбуу Сойжоновой, XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой нүхэр Гапоновагай, «Победа» колхозой Аким Абрамовай отаранuудта абтаһан хурьгад гарзагүйгөөр түлжүүлэгдэжэ, хонид олоор үрэжүүлэгдэжэ байна.

Гэбэшье, мүнөө жэл 100 эхэ хонин бүриһөө 140—150-һаа үсөөн бэшэ хурьга абажа, түлжүүлхэ гэжэ шиидэһэн аймагай зарим колхозууд уялгаяа муса дүүргэнэ. Хэдэн баримтануудые харуулая.

ХУРЬГАДАА МУУГААР ТҮЛЖҮҮЛНЭ

Январиин 25-най байдалаар Хоринн МТС-эй (директорынь нүхэр Убеев, главна зоотехнигынь нүхэр Дондоков) харьяата 9 колхоздо хамтадаа 5327 хурьган абтаа. Тэдэнһээ 104 хурьган гарзалаа гэхэ гү, али һүүлшын табан хоног соо 30 гаран хурьган гарзалһан байна. Илангаяа XX партсъездын нэрэмжэтэ, «Путь к коммунизму», Ленинэй нэрэмжэтэ колхозуудта хурьгад гарзална.

Тус МТС-эй харьяата колхозууд абаһан хурьгадаа кошарно-базова аргаар түлжүүлхэ арга боломжотой юм. Гэбэшье, энэ аргые муугаар хэрэглэнэ. Хурьгадайнь харууһан баһал муу. Тиимэһээ хурьгад гарзална. Жэшээлхэдэ, XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой (түрүүлэгшэнь нүхэр Кирюхин) Булганай Эбэр гэжэ газарта үбэлжэжэ байһан нүхэр Епревэй отарада олон хурьган абтанхай. Эндэ хурьгад эхэтээ сугтаа байлгагдадаггүй, үдэртөө удаан саг соо эхэеэ хүхэдэггүй. Тиигэжэ һаяхан арба гаран хурьгад гарзалшоо. Гарзалһан хурьгадые задалжа үзэхэдэнь хото, гэдэһэниинь хооһон, тиимэһээ гансал туража үхэһэн байба. Тус колхозой зоотехник нүхэр Непряхин хони, хурьгые түрүү аргаар харууһалха хүдэлмэриие эмхидхэнэгүй, хонишодто муугаар туһална. Нүхэр Непряхин отаранuудаар тон үсөөн ябана, хонишодойнгоо бодото байдалыень мэдэнэгүй.

Мүн тиихэдэ «Путь к коммунизму» колхоздо (түрүүлэгшэнь нүхэр Сущиков) хурьгад имагтал харууһанай муухаа боложо гарзална. Муугаар эдеэлүүлһэнһээ, заримдаа уһалдаггүй дээрэһээнь хурьгалһан хонид хурьгаяа садхаанагүй. Жэшээлхэдэ, Дотор гэжэ газарта байһан нүхэр Уваровай хонид хэдэн сүүдхээр уһалагдадаггүй юм. Энэ отарада машинаар уһа зөөхэ ёһотой шофёр нүхэр Карбаинов бүхэли үдэртөө ажалдаа гарангүй, архидажа арилдаг. Энэ байдалые үнинэй мэдэжэ байгаад колхозой правлени, тэрэнэй түрүүлэгшэ нүхэр Сущиков хэмжээ абанагүй.

Тус колхозой хүтэлбэрилэгшэд нүхэр Сущиков, зоотехник нүхэр Старков гэгшэд хони, хурьганай тэжээлэй рацион табибашье, тэрэнээ мүнөө хүрэтэр отаранuудта хүргэжэ үгөөгүй байһаар.

Тиихэдэ мүнөө хүрэтэр нүхэр Екимовский, Уваров гэгшэдэй отаранuудта хүсэд дулаалагдаагүй, сагаадагдажа сэбэрлэгдээгүй байрада хурьгад абтажа байна.

Тиихэдэ колхозуудтахи мэргэжэлтэд, МТС-эй зоотехнигүүд нүхэд Дондоков, Алдаев гэгшэд хурьгадые түрүү аргаар түлжүүлхые, энэ талаар дүй дүршэл ехэтэй хонишодой жэшээе бүгэдын шадабари болгохые оролдоногүй. Эндэ хурьгад имагтал харууһанай муухаа гарзалаа.

ХОНИДЫЕ ҮРЭЖҮҮЛГЭ ХАЙША ХЭРЭГЭЭР ЭМХИДХЭГДЭНХЭЙ

Хориинхид хурьгалаад байһан 5327 хонидһоо оройдоо 1300 гарыень, мүн һубайрһан 400 гаран хонидые үрэжүүлээ. Энээн сооһоо 615-ниинь лэ искусственна аргаар үрэжүүлэгдээ. Энэ юун дээрэһээ болооб гэхэдэ, зарим колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд хонидоо хэнзэлүүлхэ тушаа уялга абабашье, тэрэнээ бэелүүлхые оролдоногүй. Жэшээлхэдэ, «Коммунизм» колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Борисов хони хэнзэлүүлхэ гэхэдэ анханһаа дурагүй, олон шалтаг, бэрхэшээлнүүдые дурдажа, урагша абажа үгэсэгүй байһан юм. Тиимэһээ тус колхоздо январь һарада хурьгалһан 850 эхэ хонидһоо оройдоо 67 хонин үрэжүүлэгдэһэн, тэрэнһээ миил 5-ниинь искусственна аргаар үрэжүүлэгдэһэн байна.

Мүн тиихэдэ «Путь к коммунизму», XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозуудта хонидые искусственна аргаар үрэжүүлгэ муугаар эмхидхэгдэнхэй.

Эдэ колхозуудта хурьгалһан хонидые һүрэгһөөнь таһалжа, һайса эдеэлүүлнэгүй. Мүн хусануудай харууһые хайша хэрэгээр эмхидхэнхэй.

— Хусамнай ябажа үгэнэгүй. Хониднай отондо ороогүй,—гэжэ «Путь к коммунизму» колхозой хүтэлбэрилэгшэд хэлэдэг. Теэд эндэ 20 толгой үүлтэртэ хуса бии аад, ёһотой һайнаар эдеэлүүлэгдэнэгүй, тиимэһээ шадал шэнээ муутай. Тэдэнэй 11-ниинь эхэ хонидой отаранuудта хонидтой сугтаа ябана.

Хонидые үрэжүүлхэ хүдэлмэриие муугаар эмхидхэжэ, энэ хэрэгтэ зарим хүтэлбэрилэгшэдэй харюусалгагүйгөөр хандажа, гээгдэнги һаналтайгаар гэдэргэнь татажа байхада, партиин айком (секретаринь нүхэр Цыжипов), аймгүйсэдком (түрүүлэгшэнь нүхэр Рудаков) хэмжээ абангүй, эбсэшэнхэй байна.

Хони, хурьгаяа олон болгохо тухай уялгынгаа саарһан дээрэ үлэхэгүйн түлөө хонидые олоор үрэжүүлхэ хүдэлмэриие эрид һайжаруулхаар болоо.

«Б-М. Үнэн» газетын рейдовэ бригада: К. Миронов, Бурят-Монголой зооветинститудай доцент. Д. Дашиев, «Улаан туяа» газетын хүдөө ажахын таһагые даагша. Ц. Дандаров, манай корреспондент.

Мархайн ашаа Тархай

Зоргоороо аашалдаг түрүүлэгшэ

Хүндэтэ Тархай!

Та салингаа, тайлбарилан хэлэхэдэ, ажалайнгаа түлөөһэ һара бүри алгадгүй абадаг гүт? Абадаг бэзэт даа. Мүнөө республика доторнай хаа хаанагүй—хотодошье, хүдөөдэшье ажалай түлөөһэн саг соогоо үгтэдэг болоо бшуу. Колхозуудта ажалай түлөөһэнэй һара бүри авансаар үгтэдэг болоһонһоо хойшо колхознигуудай ажалай эдэбхи айхабтар ехээр орьёлон дэбжээ. Теэд, теэд... нүхэр Тархай, шэхэндэтнай шэбэнэн хэлэхэдэ, «холо бэшэ хормойдо, хадада бэшэ хаяада», тээ тэрээхэн Түнхэндэ ажалай түлөөһэ авансаар үгэлгын талаар «шэнэ арга» хэрэглэгдэдэг болоод байна.

Энэ «арга» Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо хэрэглэгдэнэ. Гэшүүдэйнгээ ажалай эдэбхиие өөдэнь үргэхэ бэшэ, харин уруунь дараха «арга» гэжэ энээниие сэхэ нэрлэхэдэ болохо. Энэ «арга» хэрэглэһэнэй эсэстэ колхозынь һү һаалгаар аймаг соогоо эгээ һүүлдэ шэрэгдэжэ, 1957 оной январиин нэгэнһээ 1958 оной январиин нэгэн хүрэтэр үнеэн бүриһөө дунда зэргээр оройдоо 773 литр һү һаагаа. Этигэхээр бэшэ бэзэ? Теэд үнэн бшуу!

Тэрэ «арга» тухай дуулахаяа хүлеэн ядажа байна гүт? Зай, шагнаад байгты! Колхозой хүтэлбэрилэгшэд (түрүүлэгшэнь нүхэр Бельгаев) гэшүүдэйнгээ ажалта үдэртэ аванс үгэхэмнай гэжэ гүрэнэй банкдахи өөрынгөө тусхай счёдһоо һара бүри мүнгэ абадаг. Теэд авансаа һара бүри бэшэ, квартал соо нэгэ дахин үгөө болодог. Аванс үгэхэдөөшье колхознигой олоһон ажалта үдэрые хараадаа абангүй, харин хаа хамаагүй хубаажархидаг. Гол түлэб мал харууһалжа байгаашад ажалта үдэртэ хүртэхэ мүнгэеэ хүсэд абанагүй, харин тиихэдэ зарим колхознигууд мүнгэ үлүү ехээр абаһан дээрэһээ колхоздоо үритэнэ. Тэрээнһээ боложо гурбахан һара соо, 1957 оной сентябриин нэгэнһээ декабриин нэгэн хүрэтэр, зарим гэшүүдынь колхоздоо 23230 түхэриг үритэй болошоо.

Һара бүри авансаар үгтэхэ ёһотой мүнгэн хагсанхай хүнэг соо уһа хэһэн шэнгеэр гоожоно. Тиигэжэ дурсагдаһан гурба һара соо авансаар үгтэхэ ёһотой байһан 25725 түхэриг ондоо тээшээ урдаад, автомашинын, электростанциин хэрэгсэл, бензин, покрышка болошоо. Эдэ зүйлнүүд элдэб эсын хүнүүдһээ абтаһан байна.

Энэ «шэнэ аргые» түрүүлэгшэ Бельгаев өөрөө сэхэ ударидадаг. 1957 оной гансахан сентябрь соо юрын хүнүүдһээ 5345 түхэригэй элдэб материал абаа. Правлениин даалгабаряар колхозой шофёр Д. Ш. Мункуев авансда үгтэхэ ёһотой мүнгөөр гурбахан һара соо 27508 түхэригэй юумэ «хара дэлгүүр» дээрэһээ абаһан байха юм.

Колхозой кассада ороһон мүнгэнэй 90 шахуу процентнь банкда оруулагдангүй гаргашалагдана. Банкдахи орошо-гарашын счёдһоо абтаһан мүнгэн олон ушарта колхозой кассын дэбтэртэ оруулагдадаггүй.

Нүхэр Тархай, финансын журам, артелиин Устав иигэжэ эбдэдэг ушарые элишэлһэн, эрид буруушааһан материал аймагай прокуратурада, аймгүйсэдкомдо, Түнхэнэй МТС-эй дирекцидэ ябуулаад, хэмжээ абахыень хүлеэжэ ядашообди. Тэдэнэр манай мэдүүлгые, нэгэ шэхээрээ шагнаад, нүгөөдэ шэхээрээ гаргажархина.

С. Денисов, Гүрэнэй банкын Хэрэнэй отделениин кредитнэ инспектор.

Алиниинь гэмтэйб?

Үнгэрэгшэ үглөөнэй улаан наранаар санаараа баруун тээшэ табилуулһаар, Иволга ябашабаб. Электробүлүүртэ худагуудтай хэдэн колхозой нэгэндэнь ошон гэһээмни олон тоото үхэр мал худаг дээрэ үймэлдэжэ, обооролдожо байба. Тэндэ жэгтэйхэн юумэн харагдаа: ундаа хүрэжэ ангашаһан үнеэд худаг дээрэ габиилдажа, хагшалжа байбад. Эдэ үнеэдые харахада хайратай гээшэнь: улаан эреэнээрээ харалдан, шүлһэ һайруулаад, бэе бэеэ мүргэнэ.

Мүн нэгэ хэды һаалишад «һа! һэшэ!» гэлдэн зогсонод Худагайнь нүгөө захада ута оошор болоһон үбгэд, хүгшэд дааранхай зогсоно. Теэд худагһаань уһан гаранагүй. Хүнүүд хүлеэнэ, гэмэрэлдэнэ. Гайхаһандаа бишье һонирхожо эхилбэб.

Колхозой олон малай уһалжа; МТС-эй мастерскойнуудай хүдэлжэ, аймагай эдеэ хоолой комбинат гэхэ мэтын предприятинуудай ажаллаһаар байтар зайн гал унтаршадаг. Тиихэдэнь бүхы ажал хүдэлмэри зуг татаад, зүрхэнэй тогтошоһон мэтэ болоно.

Ушар юуб гэхэдэ, Иволгын аймагай цэнтртэ Улан-Удын ТЭЦ-һээ зайн гал абадаг «туһалагша станци» бии юм. Теэд ТЭЦ «туһалагша станци» хоёрой хэнэйншье гэмээр бэзэ, энерги саг соогоо үгтэнэгүй, халтад гэбэл таһалдана.

Энэ хоёрой бурууень оложо, «ажалай зүрхые» саг үргэлжэ хүдэлгэхэ хэрэгтэй.

М. Тархай.

„Гар мухар" болоод байгдана

Хүндэтэ Тархай!

Модошо дарханиие һүхэгүй болгоо һаа, уранзураашые биирэгүй болгоо һаа тэдэнэр «гар мухар» болобобди гэхэ бшуу! Тэрээн шанги юумэн манай эндэ болоод байна. Партиин XX съездын нэрэмжэтэ манай колхоз (Закамен) Хасууртай гэжэ голдо, Харганай гэжэ газарта үнеэдэй дулаан байратай юм. Эндэхи үнеэшэд ёһотойл «гар мухар» болоод байна. Юуб гэхэдэ, үнгэрэгшэ үбэл энэ байра электрын гэрэлээр яларжа байһан юм. Теэд мүнөө жэлдэ үнеэшэд гар фонарь бариад, тэмтэрхэһээ наагуур ябадаг болонхой.

С. Тогмитов.

Москвадахи И. А. Лихачевой нэрэмжэтэ автомобильна заводой хүдэлмэришэдтэ гэр байра олоор баригдана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Автозаводой нэрэмжэтэ үйлсөөр баригдаһан байрын гэрнүүд.

ТАСС-эй фотохроника.

Манай республикын hонин

ҮБЭЛЭЙ СПАРТАКИАДА

ОЛЕГ ХАРИТОНОВ—ГОРОДОЙ ЧЕМПИОН

Январиин 25—26-да Улан-Удэдэ санашадай мүрысөөн үнгэргэгдэбэ. Эндэ 262 санашад түрүү hууриин түлөө мүрысөө. Хурдан санашад Иван Анненков, Олег Харитонов, hурагша Куделина, багша Пруткоглядова, пединститутдай студентка Крюкова гэгшэдэй хэниинь илагша ааб гэhэн асуудал сугларагшадые hонирхуулба.

Мүрысөөнэй түрүүшын үдэр эрэшүүлэй 28, эхэнэрнүүдэй 19 команда хабаадаа.

Санашадай коллективүүдэй дундаhаа пединститутдай команда 40 километрые 2 час 36 минута 23 секунда соо гаталжа шалгарба. Эхэнэрнүүдэй дундаhаа зооветинститутдай команда бултыень ахин гараа...

Техникумүүдэй командануудай дундаhаа лесотехническэ техникумэй эрэшүүлэй команда, түмэр замай техникумэй басагад шалгараа.

Промышленна предприятинуудай санашадай хоорондо мүрысөөнэй болоходо эрэшүүлэй командануудай дундаhаа шэлэй заводойхид, эхэнэрнүүдэй дундаhаа багшанарай коллектив түрүүлэн ерээ.

Хоёрдохи үдэр өөhэд хоорондын мүрысөөн боложо, эрэшүүл 30—15 километртэ, эхэнэрнүүд 8 километртэ урилдаа. Энэ мүрысөөндэ пединститутдай студент Олег Харитонов эрхим амжалта туйлаба. Тэрэ 30 километрын газарые 1 час 43 минута 15 секунда соо гаталаа. 66-дахи hургуулиин багша Анненков Харитоновhоо 6 минута 4 секундаар хожомдобо. Алексеев 3-дахи hууридa гараа.

15 километрын урилдаанда Лесотехническэ техникумэй студент Перякин (57 минута 2 секунда) шалгараа. Юрий Котельников—хоёрдохи hуури эзэлhэн байна.

Эхэнэрнүүдэй дундаhаа залуу санашан (68—hургуули) Куделина бултыень ахяа. Тэрэ 8 километрые 39 минута 10 секунда соо гаталба. Пединститутдай студентка Крюкова хоёрдохи hууридa гараа.

Хада руу урилдалгаар эдиршүүлэй дундаhаа 66-дахи hургуулиин 10-дахи классай hурагша Елшин, Бобров (ПВЗ) гэгшэд солбон байhанаа харуулбад. Басагадай дундаhаа Кваша (түмэр замай транспорт) шалгараа.

Трамплинhаа hүрэлгэн ехэ hонирхолтойгоор үнгэрбэ. Эндэ Бобров—нэгэдэхи, Кузнецов (багша)—хоёрдохи hууринуудые эзэлээ.

А. Игумнов.

„Будамшууе" харуулба

Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой (Курумкан) уранhайханай самодеятельностиин коллектив малшад, хонишод, адуушадтаа зүжэг наада, концерт харуулна. Уранhайханай самодеятельностиин гэшүүд үдэрынь ажаллаад, үдэшэнь кружогтоо ябалсажа, hонирхолтой наадануудые бэлдэдэг.

Тэдэнэр Ц. Шагжинай «Будамшуу» гэжэ зүжэг hаяхан табижа, колхозойнгоо гэшүүдые ехээр hонирхуулба.

Уранhайханай самодеятельностьдэ колхозой электромонтер М. Гомбоев, модошо дархан Ц. Ж. Очиров, библиотекые даагша Ёшонов, хүдөөгэй чайнын наймаалагша С. Раднаева гэгшэд эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Нүхэр Гомбоев Будамшуугай ролиие hайнаар наадаа.

О. Намжилон.

„Малшадай үдэр"

Гоё hайхан уряа лозунгнуудаар шэмэглэгдэhэн колхозой клубта үдэшэлэн малшад, хонишод сугларанхай, залуушуул наадажа, зугаалжа нютагайнгаа hонинуудые хөөрэлдэжэ, ехэл хүхюун байба. Эдэнэр «Малшадай үдэртэ» гульдаhан байгаа. Тииhээршье байтар «Малшадай үдэр» эхилжэ, тэрээн дээрэ Сталинай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Уртюбаев «Үнгэрhэн ажахын жэлэй дүн, 1958 оной зорилгонууд» гэhэн элидхэл хээ. Элидхэлэй удаа колхозой малшад үгэ хэлэхэ зуураа, 1958 ондо хараалhан түсэбөө заатагүй дүүргэхэбди гэжэ мэдүүлээ.

Һүүлээрнь үнгэрэгшэ жэлдэ hайн амжалта туйлаhан фермэ, отарануудта колхозой правлениин, партийна организациин дамжуулгын Улаан туг, мүнгэн шан барюулагдаба. Жэшээнь, үнгэрэгшэ жэлэй мүрысөөндэ түрүү hуури эзэлhэн нүхэр Бальчиновагай отарынхидта мүнгэн шантайгаар дамжуулгын Улаан туг барюулагдаа. Тиихэдэ түрүү hаалишад Цырен Ёндонова, Еши-Норбо Нимаева, Цырен-Дулма Надмитова гэгшэдтэ «Эрхим hаалишанда» гэhэн бэшэгтэй тугханууд үгтөө. Тэрэшэлэн арбаад түрүү малшадта колхозой правлени, партийна организациин Хүндэлэлэй грамотанууд барюулагдаhан байна.

В. Базаров.

Иволга.

Фермэ дээрэ магазин нээгдэбэ

Түнхэнэй аймагай Жэмhэгэй сельпо «Путь Ленина» колхозой малай хоёр фермэ дээрэ наймаалагшагүй магазин нээбэ. Колхозой малшад газаагаа магазинтай боложо, гар узүүрэй хэрэгтэй юумэнүүдээ ямаршье сагта абажа байха аргатай болоо.

Б. Бирбаев.

Хомор шубуудай нэгэн

Сорокопут гэжэ шубуунай манай эндэ харагдахань хомор юм. Тэрэ боро үнгэтэй гохотоhон хушуутай, хурса хюмhатай, шаазгайн тухай шубуун. Сорокопут тала газарта ургадаг элдэб hөөгүүдтэ уурхай түхеэрдэг зантай.

Энэ шубуун хулгана, баха, гүрбэл гэхэ мэтын элдэб жэжэ амитадые барижа эдидэг. Тиихэ мүртөө бариhан «үүсэеэ» тэрэ дарыдань эдидэггүй, харин үжэхынь түлөдө модоной гэшүүhэндэ үлгэдэг, hалаадань хабшуулжархидаг заншалтай. Тиигээд хэды хоноhон хойно ерэжэ, тэрэнээ амтархан эдидэг байха юм.

Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ пединститутдай зоологиин кафедрын студент Владимир Ханхасаев шубуудай дүрсэ хэхэ мэргэжэл hайнаар шудаланхай. Владимир Ханхасаев hаяхан шефтээ абаhан Иволгын аймагай Оронгын дунда hургуулида ошоходоо Халютай горхоной шугыhаа сорокопут шубуу бариhан байна. Мүнөө тэрэ шубуунайнгаа дүрсые хэжэ, Оронгын дунда hургуулиин биологиин кабинедтэ шэнэ экспонат болгон бэлэглээ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: В. Ханхасаев хомор шубуудай нэгэн сорокопудай дүрсэ хэжэ байна.

А. Сельверовэй фото, текст.

ЯРУУНАҺАА МЭДЭЭСЭЛНҮҮД

✪ Эгэтын МТС жэл ерэхэ тудам шэнэ, шэнэ техникэ абажа, машинынгаа парк бүри үргэдхэнэ. Һаяхан эндэ «ДТ-54», «Беларусь» маркын тракторнууд, үбhэ hүрилдэг комбайн гэхэ мэтэ абтаба.

Д-Н. Чимитов.

✪ Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой хонишод үнгэрэгшэ жэлдэ hайнаар ажаллаба. Тэдэнэр хонин бүриhөө хурьга абажа хоролтогүйгөөр тэнжээгээ. Колхозой правлени түрүү хонишодто нэмэлтэ түлбэри хубааба. Тэрэ тоодо хонишод Б. Даримаева, Я. Содбоева гэгшэд нэмэлтэ түлбэри абаа.

✪ Георгий Климов залуушье hаа, мэргэн ангуушан гэжэ Үльдэргэдөө суурхадаг. Мүнөө үнгэржэ байгаа үбэлэй сезондо тэрэ 2450 түхэригтэ ангай арhа гүрэндөө тушааба.

В. Байбородин.

ШАТАР

Шатараар республикын түб хото—Улан-Удын чемпион болохын түлөө мүрысөөн боложо байна.

Үнгэрhэн хоёр уулзалгада шалгаржа гараhан 10 бэрхэ шатаршад гурбадахи уулзалгада өөhэд хоорондоо наадаба.

Зүрхэтэйгөөр добтолжо наададаг Аминов түри түриhөөр Казьминиие шүүгээ.

Соколов А. Самариниие, Хвана Галсановые, Икорский Хамагановые шүүгээ. Цырендылыков Трофимов хоёр тэнсэбэ.

Энэ уулзалгада Уланов С. Самарин хоёр наадаяа түргэнөөр дүүргээ. Уланов абаhаар бэрсээ алдаад, 7-дохи ябадалдаа шүүгдэhэндэ тоолохо баатай болоо.

Гурбадахи уулзалгын дүүрээд байхада Аминов, Соколов, Икорский гэгшэд нэгэшье шүүгдээгүй ябаа.

Дүрбэдэхи уулзалгада Аминов баhа шүүбэ. Тэрэ Хвана гэгшые шүүгээ. Икорский Соколовтой наадаха зуураа, тэмээнүүдээрээ добтолоод, хүбүүдээ hуурихаань бүри хүдэлгэнгүй наадалгаяа тэнсэлгээр дүүргээ.

Мамилов бэедээ найдангяар наадаад, Галсановта абаhаар хүбүүгээ алдажархёо. Удаань бэрхэхэн байдалда орожо, шүүгдэбэ.

Воронюк Казьминда, Трофимов А. Самаринда, Хаглеев Могордоевто, Танхаев Тоглоевто, Цырендылыков Мункоевто, Шнайдер Павловта, Уланов Манжигеевтэ шүүгдээ.

Дүрбэдэхи уулзалгын дүнгүүдэй ёhoop Аминов 4 очкотой, Мельников, Тоглоев, Мункоев, Соколов, Икорский гэгшэд 3,5 очкотойнууд болоо.

А. Игумнов.

Ойдо болоhон ушарнууд

(Аймагай газетэнүүдhээ)

БААБГАЙНУУДТАЙ ТУЛАЛДАБА

Хойто-Байгалай аймагай Кордон нютагтахи ойн харуулшан Д. В. Августаев даажа байhан газараараа ябажа ябатараа гэнтэ томо гэгшын баабгайн «халуухан» мүр обёоржорхибо. Мүр мушхэжэ ябатараа «үбэлэй унтарида ороогүй баабгай эдеэ хоол бэдэржэ ябана ха» гэhэн бодол досоонь түрэнэ.

Тиигэhээр нохойнуудай хусаhан тээшэ гэшхэлбэ. Бооролдожо байhан хоёр нохой, томо гэгшын баабгай гурбан халта харагдаад, бүтүү ой руу орожо, үгы болошоо. Нохойн абяан тээшэ ошол гэхэдэнь, томо гэгшын баабгай нэгэ нохойень бариха гэжэ дугташажа байба. Тэдэнэй саанань баабгайн хоёр гүлгэн харагдаа.

Ойн харуулшан тэбдэнгүйгөөр эхыень түрүүн унагаагаад, hүүлээрнь гүлгыень буудаба. Иигэжэ гурбан арьяатаниие тэрэ алаа.

«Красный байкалец»

ЭЖЭЛ ГЭЭШЭ АРГАГҮЙ...

Үнинэй ангууша П. Н. Канагоров хэрмэ агнахаяа ой тайга гараhан байгаа. Нохойнгоо үбшэлhэн дээрэhээ мүр мушхэжэ, хэрмэ бариха гэжэ шиидээhэн. Ангуушан хэрмэнэй мүрөөр ябажа, нэгэ нарhанай доро хүрэжэ ерэбэ. Энэ нарhанай хүнды соо хэрмэнэй хурил байhан байгаа. Ангуушанай модые хэды дахин сохиходо, хоёр хэрмэн хурил сооhоон гүйлдэжэ гараба. Нэгэниинь нарhанай hалаа дээгүүр зубшан гүйжэ, нүгөө модондо аhаад, саашаа дамжан дүүлибэ. Харин нүгөөдэ хэрмэниинь тэрэ нарhан өөдөө гарашоо. Үндэр нарhанай оройн дорохоно хорголдоод байhан хэрмые обёоржо, ангуушан мэргэлжэ мэргэлжэ буудажархёо ха. Тудагдабашье, шархатаhан хэрмэн гэдэргээ буужа, модоной хүнды соо байhан хурил руугаа ороошоо.

Орсойхон болошоhон дээрэhээнь ангуушан энэ хоёр хэрмээ үглөөдэр ерэжэ бариха гэжэ шиидэбэ ха. Үглөөдэрынь энэ газартаа ерэн гэхэдээ, нарhанай хажууда саhан дээрэ шуhа обёорбо. Саашань харахадань хойноо саhан дээгүүр юумэ шэрэhэн янзатай хэрмэнэй мүр байба. Ангуушан энэ мүр адаглажа харан гэхэдээ, нэгэ иимэ ушар тодорхойлhон байна. Үсэгэлдэр модо дамжан дүүлижэ саашаа талииhан хэрмэн үдэшэндөө хурилдаа бусажа ерэhэн байгаа. Ерэхэдэнь эжэлынь үхэшэhэн байгаа ха. Тиигээд үхэшэhэн эжэлээ газаашань түлхижэ унагаагаад, хойноhоонь буужа, урда хоёр хүл дээрээ үргөөд, 12—13 метр газарта абаашажа, саhан дэро булажархёо.

— Би табин жэлэй туршада хэрмэ агнажа байнаб. Саяан уулаар, Енисей дээрэ. Үдэ мүрэнэй эхеэр, мүн Байгал шадархи ой тайгаар агнаха зуураа, хэрмэнэй эжэлээ хүдөөлүүлхэ иимэ ушарые түрүүшынхеэ үзэбэб,—гэжэ ангуушан Канагоров хөөрэнэ.

«Знамя Ленина» Кяхта.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Закаменай аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн «Мэргэн Шагжа» гэжэ суутай Шагжа Сосоров агнахаяа гаража ябана.

Ф. Моренецын фото.

ХИЛЫН СААНАҺАА

Болгариин Арадай Республика. Искырскэ фабрика хадаа ангай хубсаhа оёдог ороной эгээл томо предприятинуудай нэгэн юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: цехын начальник Марин Филиппов (баруун гарhаа) Бордашев хоёр ангай арhаар хубсаhанай хэр hайнаар оёгдоhые шалгажа ба

ТАСС-эй фотохро

Германска Демократическа Республикын газарhаа советскэ сэрэг гараба

БЕРЛИН, январиин 31. (ТАСС). 1957 оной декабриин 21-дэ СССР-эй Верховно Соведэй абаhан Тогтоолой ёhoop, Германска Демократическа Республикаhаа 41 мянга советскэ сэрэгшэд гаргагдаа АДН агентство мэдээсэнэ.

Баруун Германи Израильда буу зэбсэг үгэхэнь

БЕРЛИН, январиин 31. (ТАСС). Аденауэртэй хэлсэhэнэй, мүн үнгэрэгшэ дайнда хэгдэhэн гарза хохидолые бусааха гэhэн хэлсээнэй ёhoop, Баруун Германи Изра сэрэгэй материал, буу зэбсэг үгэхэнь.

Швециин сэрэгэй концерн Баруун Германида буу зэбсэг үгэжэ байна

СТОКГОЛЬМ, январиин 31. (ТАСС). Швециин «Бофорс» гэжэ сэрэгэй концерн Баруун Германида сэрэгэй материал үгэхэ гэжэ хэлсээ хээ. Хэрбээ энэ үгтэhэн бу сэгэй шанар hайнтай байгаа саашадаа бүри ехэ буу зэбс руун Германи абаха юм.

Американхидые байратай болгоод, франциинхидые хооhон үгөөр мэхэлхэ

ПАРИЖ, январиин 31. (ТАСС). Францида американхидэй байха 2700 байра айхабтар түргөөр барингдажа эхилбэ. «Зуун жэлhээ нааша орон доторнай элбэг хүрэхэ байра баригдахагүй гэжэ Франциин засагаархидай хэлэжэ бай американхидтэ иимэ олон мүнөө баригдажа байна»,—«Юманите» газетэ мэдүүлнэ.

Хүн зониие алаха гэжэ США-да идхалга, номнолго хэгдэдэг дээрэhээ залуушуул гэмтэ ябадал олоор х

НЬЮ-ЙОРК, январиин 31. (ТАСС). Нью-Йоркын эгээл томо кинотеатрнуудай нэгэн соо «Би Франкенштейн хүбүүн ябаа hэм» гэжэ картина харуулагдаа. Нью-Йоркын газетэнүүд энэ картина юун тухай харуулнаб гэжэ удхыень бэшэнэ. «Экран дээрэ таhаршаhан гар хүлнүүд, элдэб муухайгаар таhа хэршүүлшэhэн нюурнууд, hэнжэлзэжэ унахаяа байhан нюдэнүүд олоор харуулагдана. Франкенштейнэй секретариинь хомхой крокодилнуудай байдаг худаг руу хаюулна» гэжэ нэгэ рецензи соо хэлэгдэнэ.

Энэ мэтын картинануудай ходо харуулагдажа байхадань, залуу хүбүүд тэрэниинь hажаалдажа, гэмтэ ябадал ехээр гаргана гэжэ «Нью-Йорк Таймс» газетэ тэмдэглэнэ.

«Тээсгэн hаяхан хулигаа бүүд багшаяа ехээр сохёо. М гэдын хүндэлдэг байhан, Бр дэхи hургуулиин директорые hон, элдэблэн наадалhан, доро hон байха юм. Тингүүлхэдээ ректор январиин 29-дэ бэеэ хо алаба» гэжэ бүхы Нью-Йорк зетэнүүд мэдээсэhэн байна.

Небраска штадта hуудаг хүбүүн гурбан үдэрэй турша хүниие, тэрэ тоодо 3 наhатай алаа гэжэ олон газетэ сээд, тэрэнэй фотографиинь лилно. Энэ хүбүүмнай ям ажал хэдэггүй, дээрмэдэлгэ, дээ, алалдаан тухай фильм хараад лэ ябадаг байhан юм тэрэнэй эгэшэнь мэдүүлээ х

Алжирта тулалдаанууд болоhоор

ПАРИЖ, январиин 31. (ТАСС). Алжирта үсэд шанга тулалдаанууд болоhоор гэжэ Франциин газетэ мэдээсэнэ. Алжирайхид январиин 30-най үглөөгүүр «Т-6» гэжэ Франциин тагнуулай самолёдые унагаагаа. Гельма гэжэ нютагта hүүлэй 3 үдэрэй туршада Алжирай хүн зо Франциин сэрэгэй хоорондо шанга тулалдаан болоо. Энэ даанда Алжирай 140 хүн ал 11-ниинь пленд э абтаа гэжэ мэдээсэнэ.

Американ дипломадууд Индиин арадые шоо үзэжэ ба

Индидэ байдаг Американ түлөөлэгшэд Индиин хүн зониие шоо үзэжэ, доромжолно гэжэ hаяхан Индеэр хоёр hара ябаад ерэhэн американец Поль Сейрс мэдүүлбэ. «Индиин элдэб тушаалтай хүнүүдтэй хөөрэлдэхэдөө 12 наhатай хүүгэдтэй хөөрэлдэжэ байhан ш тэдээндэ хандаха ёhотой»,—Американ нэгэ дипломат заабарилаа гээд Сейрс хөөрэн

Американ дипломадуудай и дээрэhээ США Инди хоёрой саан нилээд муудаа гэжэ тэр дүүлнэ.

Турциин солдадууд Сириин хилэ дабаба

ДАМАСК, январиин 30. (ТАСС). Турциин 60 солдат январиин 28-да Сириин хилэ дээрэ байдаг Хубан гэжэ тосхониие буудаад, тэрээндэ добтолоо гэжэ Сириин командованиин түлөөлэгшэ мэдээсэнэ.

Сириин отряд Турциин сол дай урдаhаань буудаа. Гурба сай туршада үргэлжэлhэн б даанай hүүлээр турциинхид ряа. Тэдэнэр Хубан тосхоной ряашадай 25 үхэрые абаад яб

Чикагода негрнүүдэй байдаг газарта түймэр боло

НЬЮ-ЙОРК, январиин 30. (ТАСС). Чикагода негрнүүдэй байдаг газарта hүүлэй үедэ 3 ехэ түймэр болоо. Шатаhан 13 хүнэй hэе мүнөө олдоод байна. Эгээл ехэ түймэрынь январиин 23-да болоо. Тэрэ үедэ хэдышье хүнэй үхэhэниинь мэдэгдэнэгүй. Үмхиржэ муудашаhан, олон хүнэй байдаг гэрнүүд шатаа гэжэ түймэр харайhан нэгэ хүн хөөрэбэ. Жэшээнь, тиимэ нүүдэй нэгэндэнь 20 бүлэ байгаа.

Гэр бараагаа шатаагдашаh нүүд мүнөө байрагүй болош гэжэ «Чикаго Дели Ньюс» мэдээсэнэ.

Редактор Ц. Ц. ЦИБУДЕ

Адрес редакции: г. Улан-Удэ ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора— 46-32, зам. редактора—32-74. отв. секретаря—27-37, отделов: партийной жизни и экономики—47-59, пропаганды и местной информации—35-14, культуры и быта—34-05, писем трудящихся и переводов—24-74, корректорская—32-67, бухгалтерия 37-32. Для междугородных переговоров—16.

Н00648. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак. №